Click Here & Upgrade
Expanded Features
Unlimited Pages
PDF Complete

ଫକୀରମୋହନ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଏହାର ବିକାଶୋନ୍ମୁଖୀ ଧାରା

ପ୍ରଦୀପ କୁମାର ଗାଁଣ

ଫକୀରମୋହନ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ସପ୍ତମ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଦିବସ ୧୧ ଜୁଲାଇ, ୨୦୦୫ରେ ଶେଷ ହୋଇଛି । ତେବେ ଏହି ଛଅ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ତା'ର ବିକାଶୋନ୍ମୁଖୀ ଧାରା କେତେ ଦୂରକୁ ଆଗେଇ ଯାଇଛି ତାହା ରେମୁଣା ଗୋଲେଇରୁ କଟକ ଅଭିମୁଖେ ଯାଇଥିବା ୫ ନମ୍ବର ଜାତୀୟ ରାଜପଥରୁ ଯେକୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଦେଖି ଅନୁଭବ କରିପାରିବ । ବିଭିନ୍ନ ଝଡ଼ଝଞ୍ଜା ଭିତରେ ବାଲେଶ୍ୱରବାସୀ ଯେଉଁ ସଂଗ୍ରାମ କରି ଏହି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ, ତା'ର ଏକ ଜ୍ୱଳନ୍ତ ସନ୍ତକ ହିସାବରେ ଏହା ଚିରଦିନ ପାଇଁ ରହିଥିବ ।

ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲାରେ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷାର ବହୁଳ ପ୍ରଚାର ଓ ପ୍ରସାର କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟାସକବି ଫକୀରମୋହନଙ୍କ ନାମରେ ଏକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଗଢ଼ି ତୋଳିବା ପାଇଁ ୧୯୬୮ ମସିହାରୁ ସଂଗ୍ରାମ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଆସିଛି । ରାଜେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ଦାସ, ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ କୁମାର ରଥ ଓ ପ୍ରହ୍ଲାଦ ଚରଣ ମହାନ୍ତିଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ଗଠିତ Educational Foundation, Balasore ଏହି ସ୍ୱପ୍ନକୁ ସାକାର କରିଛି । ଏହି ସଂଗଠନ ଜରିଆରେ ବିଭିନ୍ନ ରାଜନୈତିକ ଦଳ, ଛାତ୍ର, ସାମ୍ବାଦିକ, ଓକିଲ ଓ ସମାଜସେବୀମାନେ ବିଭିନ୍ନ ଆଲୋଚନା ସଭା ମାଧ୍ୟମରେ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାପନ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇ ଆସିଥିଲେ ।

ଏହା ପରେ ସ୍ୱର୍ଗତ ମଇଉଦ୍ଦିନ ଅହମ୍ମଦ, ଗାନ୍ଧୀବାଦୀ ନେତା ରବୀନ୍ଦ୍ର ମୋହନ ଦାସ, ବିଶିଷ୍ଟ ଡାକ୍ତର ହରିଶ ଚନ୍ଦ୍ର ଜେନାଙ୍କ ଜରିଆରେ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ଉଦ୍ୟମ ଚାଲୁ ରହିଲା । ଜିଲ୍ଲାର ବିଭିନ୍ନ ସହର ଓ ସଦର ମହକୁମା ତଥା ବ୍ଲକ୍‌ମାନଙ୍କରେ ବିକ୍ଷୋଭ ଓ ସମାବେଶମାନ ଆୟୋଜନ କରାଗଲା । ବିଭିନ୍ନ ଶୋଭାଯାତ୍ରା, ଆଲୋଚନାଚକ୍ରମାନଙ୍କରେ ହଜାର ହଜାର ବାଲେଶ୍ୱରବାସୀ ଯୋଗ ଦେଇ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କଠାରେ ନିଜର ଆବେଦନ ଉତ୍‌ଥାପନ କଲେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନର ଫକୀରମୋହନ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଯାହାକି ଏବେ ବ୍ୟାସବିହାର ପରିସରରେ ଚାଲୁଅଛି, ତାହା ଏହି ସଂଗଠନର ପ୍ରଧାନ ଦାନ । ଏହି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ସଂଗ୍ରାମକୁ କେବଳ ବାଲେଶ୍ୱରବାସୀ ନୁହଁନ୍ତି, ପ୍ରବାସୀ ବାଲେଶ୍ୱରବାସୀଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଯଥେଷ୍ଟ ଅବଦାନ ରହିଥିଲା । ସରକାର ଏକ କମିଟି ଗଠନ କରି ଉତ୍ତର ଓଡ଼ିଶାରେ ଏକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ପାଇଁ ସ୍ଥାନ ନିରୂପଣ ଦାୟିତ୍ୱ ଦେଲେ । ଏହି କମିଟିର ସଦସ୍ୟମାନେ ବାଲେଶ୍ୱର ଓ ବାରିପଦା ସହର ପରିକ୍ରମା କରି ସରକାରଙ୍କୁ ରିପୋର୍ଟ ଦେଲେ । ଏହି ସମୟରେ ମୟୂରଭଞ୍ଜବାସୀ ବାରିପଦାରେ ଉତ୍ତର ଓଡ଼ିଶା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ଦାବି କରୁଥିବା ବେଳେ ବାଲେଶ୍ୱରବାସୀ ବ୍ୟାସବିହାରଠାରେ ଫକୀରମୋହନ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାକୁ ଦାବି କରି ଚାଲିଥିଲେ । ଏହି ସଂଘର୍ଷମୟ ସମୟରେ ସରକାର ୨୨.୧୨.୧୯୯୬ରେ ଭୁବନେଶ୍ୱରଠାରେ ଉତ୍ତର ଓଡ଼ିଶା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଅଫିସ୍ ଖୋଲିଲେ । ଏହା ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଅସ୍ଥାୟୀ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ବେଳେ ସରକାର ଏକ କମିଟି ଗଠନ କରି ଏହି ଦୁଇ ଜିଲ୍ଲାର ବିଶିଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଅଭିମତ ଚାହିଁଲେ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ସ୍ଥାୟୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ।

ଉତ୍ତର ଓଡ଼ିଶାରେ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ଚାଲିଥିବା ସଂଘର୍ଷକୁ ସମାଧାନ କରିବା ପାଇଁ ସରକାର ବାଲେଶ୍ୱରରେ ଫକୀରମୋହନ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ବାରିପଦାରେ ଉତ୍ତର ଓଡ଼ିଶା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ପାଇଁ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ନେଲେ । ସରକାର ମଧ୍ୟ ସମାନ ଦିନରେ (୧୯୯୯ ମସିହା ଜୁଲାଇ ୧୧ ତାରିଖ) ଦୁଇଟିଯାକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଭିତ୍ତିପ୍ରସ୍ତର ସ୍ଥାପନ କଲେ ।

ଏହି ସମୟରେ ଫକୀରମୋହନ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ କେବଳ ଏକ ପରୀକ୍ଷା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରାଉଥିବା ଓ ଆଫିଲେସନ ଦେଉଥିବା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଆସୁଥିଲା । ୨୦୦୦ ମସିହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସ ପରଠାରୁ ଏହି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ କୁଳପତି ରୂପେ ପ୍ରଫେସର କରୁଣା ସାଗର ବେହେରା, କୁଳସଚିବ ରୂପେ ଡଃ ହେମନ୍ତ କୁମାର ପରିଜା ଏବଂ ପର ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ପରୀକ୍ଷା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ଭାବେ ମେଜର ଡଃ ଅଭୟ କୁମାର ପଣ୍ଡାଙ୍କ ଯୋଗଦାନ ପରେ ଏହି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଆଗ ଅପେକ୍ଷା ଅନେକ ଅଗ୍ରଗତି କରିପାରିଥିଲା । ଏହି ସମୟରେ Self-Finance Schemeରେ ୪ଟି ସ୍ନାତକୋତ୍ତର

PDF Complete
Click Here & Upgrade
Expanded Features
Unlimited Pages

ବିଷୟ ଖୋଲାଯାଇ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ ଆରମ୍ଭ କରାଗଲା । ଶିକ୍ଷାର ଉଚ୍ଚତର ବିକାଶ ପାଇଁ ଏହି ସମୟରେ ଉନ୍ନତ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ପ୍ରୟୋଗଶାଳା, ବାୟୋଟେକ୍‌ନୋଲୋଜି ପ୍ରୟୋଗଶାଳା ସ୍ଥାପନ କରାଯିବା ସହିତ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଲାଇବ୍ରେରୀ ଗୃହ ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି । ଏଥିପାଇଁ ପୂର୍ବତନ କେନ୍ଦ୍ରମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଅର୍ଜୁନ ଚରଣ ସେଠୀ ଏବଂ ପୂର୍ବତନ ରାଜ୍ୟସଭା ସଦସ୍ୟ ତଥା ବିଶିଷ୍ଟ ଐତିହାସିକ ପ୍ରଫେସର ମନ୍ମଥ ନାଥ ଦାସଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ଏହି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଭୁଲିପାରିବ ନାହିଁ । ଏବେ ସୁଦ୍ଧା UGCର 12(B) Act ପୂରଣ କରିପାରିନଥିବାରୁ ଏହା UGCରୁ କୌଣସି ଅନୁଦାନ ପାଇପାରିନାହିଁ । ଓଡ଼ିଶାରେ ବିଜେଡ଼ି ଓ ବିଜେପି ସରକାର ଆସିବା ପରେ ଏହି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ବ୍ୟାସବିହାରଠାରେ ୬ ଏକର ଓ ମିତ୍ରପୁରଠାରେ ୭୩ ଏକର ଜମି ଯୋଗାଇ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ସ୍ନାତକୋତ୍ତର ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ୨୫ଟି Teaching Post ଦେଇଥିଲେ ।

ପର ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ୨୦୦୩ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସ ଅଧା ସମୟରୁ ପ୍ରଫେସର ଶୁକଦେବ ନନ୍ଦ କୁଳପତି ରୂପେ ଯୋଗଦାନ କଲାପରେ ଏହି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଶିକ୍ଷାର ବିକାଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବହୁମାତ୍ରାରେ ଅଗ୍ରଗତି କରିପାରିଛି । ତାଙ୍କ ସମୟରେ ମିତ୍ରପୁରଠାରେ ୭୩ ଏକର ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ହେବା ସହିତ ୩୦ଟି Teaching Postକୁ ନେଇ ୫ଟି ସ୍ଥାୟୀ ନିଯୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ସ୍ନାତକୋତ୍ତର ବିଭାଗ ଖୋଲାଯାଇଛି । ଏହି ସମୟରେ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଲାଇବ୍ରେରୀରେ ପୁସ୍ତକ ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲାବେଳେ ସ୍ୱର୍ଗତଃ ମଇଉଦ୍ଦିନଙ୍କ ନାମରେ ଏକ ଉଦ୍ୟାନ 'ଓରିପ୍ଲାଷ୍ଟ' ସହାୟତାରେ ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି । ବାଲେଶ୍ୱରରେ ଆଇ.ଟି. ଓ ପ୍ରୟୋଗାତ୍ମକ ଶିକ୍ଷାର ବିକାଶ ପାଇଁ ସି.ଏମ୍.ସି. ସଂସ୍ଥା ତଥା R.J. School of Management ସହାୟତାରେ ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ କେତେକ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ ଏହି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଉଅଛି । ଦୂର ନିରନ୍ତର ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଜରିଆରେ କମ୍ପ୍ୟୁଟର, ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟ ତଥା ଏଚ୍.ଆଇ.ଭି. ଉପରେ ଶିକ୍ଷା ଦେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଛି । ପରୀକ୍ଷା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ତଥା ଉକ୍ତ ବିଭାଗର କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଉଦ୍ୟମରେ ଲଗାତର ଗତ କିଛି ବର୍ଷ ଧରି ଓଡ଼ିଶାର ସମସ୍ତ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରଥମେ ଡିଗ୍ରୀ ରେଜଲ୍ଟ ପ୍ରକାଶ କରି ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ତଥା ଅଭିଭାବକଙ୍କ ନିକଟରେ ପ୍ରଶଂସାର ପାତ୍ର ହୋଇପାରିଛି ।

ୟୁ.ଜି.ସି. ତଥା କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କର ବିନା ଆର୍ଥିକ ସହାୟତାରେ ଏହାର କୁଳପତି ଓ କୁଳସଚିବ କିପରି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟଟିକୁ ଚଳାଇଛନ୍ତି, ତାହା ଏକ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର ବିଷୟ । ସରକାର ଦେଉଥିବା ଅନୁଦାନ ସମୁଦ୍ରକୁ ଶଙ୍ଖେ ପରି ମନେ ହେଉଥିଲାବେଳେ ଏହାର ଆର୍ଥିକ ବିକାଶ ଉପରେ ଅଧିକ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଦରକାର । ଏହାର କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟାବୃଦ୍ଧି ନିହାତି ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥିବାବେଳେ ଏଠାରେ ଥିବା କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସ୍ଥାୟୀ ନିଯୁକ୍ତି ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ତେବେ ଶେଷରେ ଆଜି ପରି ଏହି ଶୁଭ ଦିବସରେ ସମସ୍ତ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର କର୍ମଚାରୀ ଓ ଅଫିସର ଏକତ୍ରିତ ହୋଇ ଏହାକୁ ଆଗେଇ ନେବାର ଶପଥ ନେବା ସହିତ ଏହାର ପ୍ରଗତିରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ଉଚିତ । କେବଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର କର୍ମଚାରୀ ନୁହଁନ୍ତି, ସମଗ୍ର ବାଲେଶ୍ୱର ଓ ଭଦ୍ରକବାସୀ, ଏହାର ରାଜନେତା, ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ, ସମାଜସେବୀ, ଓକିଲ, ଡାକ୍ତର ପୁଣିଥରେ ପୂର୍ବଭଳି ସଂଗ୍ରାମ କରି ଏହାର ବିକାଶ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଉଚିତ୍ । ଯାହାଦ୍ୱାରା କି ଏହା ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ଜବାହରଲାଲ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ପରି ଏକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ହୋଇପାରିବ ।

ଫକୀରମୋହନ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ
ବ୍ୟାସ ବିହାର, ବାଲେଶ୍ୱର

ସେକାଳର ବିଷଚାରା

ବସନ୍ତ କୁମାର ଦେବ

ଅନେକ ବରଷ ତଳେ ଦରିଆ ସେପାରି ଦେଶୁ ଆସିଥିଲା ବିଦେଶୀ ବଣିକ
ମେଲିବାକୁ ବଣିଜ ପସରା ସାଥେ ନେଇ ଭାଇ ବନ୍ଧୁ କୁଟୁମ୍ବ ଅନେକ ।
କପଟାଚାରୀ ଫିରିଙ୍ଗି ହୃଦେ ଭରି ଛଳନାର ହଳାହଳ ବିଷ
ଏ ମାଟିର ସନ୍ତାନଙ୍କୁ ମଧୁବୋଳା କଥା କହି କରିଦେଲା ବଶ ।
ଜାଣେନା ଛନ୍ଦ କପଟ ଶାନ୍ତ ସରଳ ସ୍ନେହୀ ଏ ମାଟି ସନ୍ତାନ
ଆପଣାର ବନ୍ଧୁ ମଣି ବିଦେଶୀଙ୍କୁ ସସମ୍ମାନେ କଲା ଆଲିଙ୍ଗନ ।
ଧୀରେ ଧୀରେ ଏ ପବିତ୍ର ଭୂମିରେ ଗଢ଼ି ସୁଦୃଢ଼ ଆସ୍ଥାନ ନିଜର
କଳେ ବଳେ କୌଶଳେ ହାତେଇ ନେଲା ଶାସନର ବାଗ୍‌ଡୋର ।
ବନ୍ଧୁ ଅପମାନ ଲାଞ୍ଛନା କଷଣ ସହି ସହି ଏ ଭାରତବାସୀ
ଭାରତମାତାର ବନ୍ଧନ କାଳେ ନୀରବରେ ଲୋତକ ଢାଳିଲେ ବସି ।

ଏ କାଳେ ଆସିଲେ ଦେବଦୂତ ଜଣେ ମୋହନ ମୂରଲୀ ବାଇ
ଭାରତୀୟ ଜନଗଣଙ୍କୁ କହିଲେ - ଡର ନାହିଁ ଡର ନାହିଁ ।
ତୋପ ଗୁଳିଗୁଳା ବନ୍ଧୁକ ଆଗରେ ଅହିଂସା ଆମର ମନ୍ତ୍ର
ସତ୍ୟାଗ୍ରହୀ ସାଜି ମାଡ଼ିଚାଲ ସର୍ବେ ଲୋଡ଼ା ନାହିଁ ଅନ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ର ।
ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ବଚନେ ଭାରତ ସନ୍ତାନ କରିଲେ ପଣ
ମାଆର ମୁକ୍ତି ସମରରେ ପ୍ରାଣ କରି ଦେବେ ବିସର୍ଜନ ।
ନାହିଁ ଜାତିଭେଦ ନାହିଁ ଧର୍ମଭେଦ ସଭିଏଁ ହୋଇଲେ ଏକ
ସଂଗ୍ରାମୀ ସାଜି ଆଗେଇ ଚାଲିଲେ ରଖିବେ ମାଆର ଟେକ ।

ଘର ନଂ- ଇ/୭୫
ଇ-କଲୋନୀ, ୟୁନିଟ୍-୮, ଭୁବନେଶ୍ୱର